

Emnekode:	LBLDNHB17
Emnenavn:	Natur, helse og bevegelse
Eksamensform:	Skriftlig eksamen
Dato:	14.05.21
Faglærer(e):	Adrian Kristinsønn Jacobsen, Harald Oseland
Eventuelt:	Alle hjelpemidler tillatt.

Tabell 1: Høgskolen i Østfolds generelle beskrivelse av karakterer.

Symbol	Betegnelse	Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstiller minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstiller de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Følgende kriterier vektlegges i tillegg til de generelle kriteriene (Tabell 1), altså at kandidaten:

1. er selvgående og selvstendig
2. svarer tilfredsstillende på oppgavene, ut ifra hva de rammene pensum og undervisningen gir
3. uttrykker seg presist og bruker et naturvitenskapelig språk, f.eks. bruker relevante faguttrykk der det er naturlig
4. kan relevante detaljer og begreper, kan bruke dem korrekt og forklare hva de betyr, gjerne illustrere med eksempler
5. knytter teori og praksis sammen, kan se ting i sammenheng og viser forståelse og refleksjon rundt temaet

Faglige elementer knyttet til naturfag i del 1 og del 2:

I del 1 og del 2 av eksamen er det relativt åpent hvordan oppgavene kan løses, så det gis ingen «fasitsvar,» siden det kan være villedende for gode prestasjoner som har løst oppgaven annerledes. I det hele er det kriteriene ovenfor som vektlegges. Det som kan trekkes inn av faglige elementer er gitt i tabell 2:

Hovedtema	Kompetansemål	Pensum og forelesninger	Eksempel på eksamensspørsmål
<ul style="list-style-type: none"> - Sammenhenger i naturen / Økologi - Artslære 	<ul style="list-style-type: none"> • Hva er økologi? • Sentrale begreper du må kunne bruke i en sammenheng (gi et eksempel) <ul style="list-style-type: none"> ○ Biotiske og abiotiske faktorer ○ Produsenter, konsumenter (forbrukere), nedbrytere ○ Art, populasjon, samfunn og økosystemer • Næringskjede, næringsnett og næringspyramide • Forslag til aktiviteter man kan gjøre med barn som viser sammenhenger i naturen (gjærne knyttet til noen av temaene over) • Kunnskap om: <ul style="list-style-type: none"> • Sopp • Pattedyr • Planter 	<ul style="list-style-type: none"> • Sopp NHB deltid uke 46 h2020.pdf • Småkryp NHB deltid uke 46 h2020.pdf • Pattedyr NHB deltid uke 46 h2020.pdf • Økologi økosystem skog og ferskvann 22.09.20.pdf • Marinøkologi 02.09.20.pdf <p>Forskerfrøboka kap. 4</p> <p>Forelesninger</p>	<p>Vi trekker linjer mellom faglige tema og ulike naturtyper.</p> <p>For eksempel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beskriv en strand som et økosystem. • Beskriv en sammenheng mellom produsenter, konsumenter og nedbrytere i et ferskvann. • Hvilke abiotiske faktorer er viktig for livet i en skog, og på hvilken måte? • Hvilke aktiviteter kan du gjennomføre med barnehagebarn på en strand? <p>Men dere trekker linjer til andre deler av pensum og forelesninger der det er naturlig.</p> <p>For eksempel er det naturlig å nevne sopp i spørsmål om økosystem i skogen, eller alger i økosystem i havet.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Insekter og andre småkryp • Strandorganismer 		
<ul style="list-style-type: none"> • Barn som utforskere • Observasjon, sortering, og klassifisering 	<ul style="list-style-type: none"> • Hva menes med utforskende arbeid? • Hvorfor skal vi arbeide utforskende i barnehagen? • Hvilke faktorer er viktige med tanke på voksenrollen og det å legge til rette for at barna får utforske? • På hvilken måte kan språket utvikles i møte med naturen/naturfenomener/eksperimenter? • Hvorfor er systematisering viktig? Gi eksempler på situasjoner hvor systematisering er naturlig og kan bidra til læring hos barnet. 	<p>Pensum:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktuelt lesestoff og sentrale spørsmål • Den gode, vedvarende samtalen • Utforskende samtaler i barnehagen • Utforskende arbeidsmåter i barnehagen barneagepersonalets rolle Trandem 2018.pdf <p>Forskerfrøboka: Kap 1</p> <p>Forelesninger</p>	<p>Vi knytter temaene opp imot konkrete caser.</p> <p>For eksempel, at vi beskriver en situasjon med barn, og ber dere anvende temaene til å vurdere situasjonen.</p>
Rike aktiviteter med dyr	<ul style="list-style-type: none"> • Planlegge varierte opplevelser og erfaringer med dyreliv. • Legge til rette for og støtte undring og utforskning i disse situasjonene. <ul style="list-style-type: none"> • Se i sammenheng med didaktiske grep i denne forelesningen, samt tidligere forelesninger og Forskerfrøboka. 	<p>Forelesninger</p> <p>Støttelitteratur (ikke pensum):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pattedyr: https://www.nb.no/items/20ec38262d826fda2caae4da3f7dd1e7 • Nordbakke Vinterøkologi https://hiof.instruure.com/courses/4339/files/folder/Naturfag/Dyreliv?preview=879659 • Nordbakke Skogsøkologi https://hiof.instruure.com/courses/4339/files/folder/Naturfag/Dyreliv?preview=879661 • Sportegn: https://www.nb.no/items/1d356c41a70e69607de3e402b409dbca 	<p>Spørsmål vil være knyttet til læringsmålene.</p>

<p>Årstidstilpasninger</p>	<ul style="list-style-type: none"> Beskrive dyr og planters tilpasninger til ulike årstider. Gi eksempler på aktiviteter som utforsker disse tilpasningene. 	<p>Forskerfrøboka kap. 4</p> <p>Forelesning</p>	<p>Spørsmålene vil gi dere mulighet til å trekke frem kunnskap dere har om f.eks. tilpasninger til vinteren, samt hvordan dere kan jobbe med dette i barnehagen.</p>
<p>Bærekraftig utvikling</p>	<ul style="list-style-type: none"> Beskrive våre største miljøutfordringer. Beskrive hva bærekraftig utvikling er. Beskrive barnehagens oppdrag knyttet til bærekraftig utvikling. Planlegge hvordan oppdraget kan løses. 	<p>Forskerfrøboka</p> <ul style="list-style-type: none"> kapittel 3 S. 174-178 <p>Forelesning</p>	<p>Dere får utdelt beskrivelse av en aktivitet. Dere gjør en vurdering av hvordan dette kan knyttes opp mot bærekraftig utvikling.</p>
<p>Naturfenomener</p>	<ul style="list-style-type: none"> Planlegge varierte opplevelser og erfaringer med naturfenomener. Legge til rette for og støtte undring og utforskning i disse situasjonene. <ul style="list-style-type: none"> Se i sammenheng med didaktiske grep i denne forelesningen, samt tidligere forelesninger og Forskerfrøboka. 	<p>Forskerfrøboka kap. 5</p> <p>Forelesning</p>	<p>Det tas utgangspunkt i et naturfenomen, hvor dere presenterer en plan på hvordan man kan gi barnehagebarn varierte opplevelser og erfaringer knyttet til dette. Her kan begge læringsmålene trekkes inn.</p>

Faglige elementer knyttet til Fysisk fostring i del 1 og del 2:

I del 1 av eksamen er det relativt åpent hvordan oppgavene kan løses, så det gis ingen «fasitsvar,» siden det kan være villedende for gode prestasjoner som har løst oppgaven annerledes. Det som kan trekkes inn av faglige elementer er gitt i tabell 3:

Hovedtema	Kompetansemål	Pensum og forelesninger	Eksempel på eksamensspørsmål
<ul style="list-style-type: none"> - Naturen som lek- og læringsarena - Bevegelse som grunnlag for barns totale utvikling - Sammenheng mellom fysisk og psykisk helse - Bevegelseslek i ulike miljø - De yngste barnas kroppslige lek i utemiljøet - Pedagogisk dokumentasjon som grunnlag for prosjektarbeid - Menneskekroppens oppbygging og funksjon - Prosjektarbeid i barnehagen - Naturlekeplass med tverrfaglig innhold - Tilpasning av aktiviteter og bekleddning for barn i ulike læringsmiljø, ute og inne og til ulike årstider - Kritisk refleksjon 	<ul style="list-style-type: none"> - er medvirkende og inspirerende sammen med barn i deres bevegelseslek, naturopplevelser og måltid - kan drøfte etiske problemstillinger knyttet til kunnskapsområdet - opplever personlig trygghet ved opphold og aktivitet i naturen, og på den måten har pedagogisk overskudd til barna - har kompetanse i å lede seg selv og barn i aktiviteter og lek på varierte arenaer til ulike årstider 	<ul style="list-style-type: none"> • Kolle, T., Larsen, A. S. og Ulla, B. (2017). Pedagogisk dokumentasjon. Inspirasjoner til bevegelse praksiser (2. utg.). Bergen: Fagbokforlaget, 220 s. • Osnes, H., Skaug, H. N. & Kaarby, K. M. E. (2020) Kropp, bevegelse og helse i barnehagen. Oslo: Universitetsforlaget, 300 s. • Sandseter, E. B. H. og Storli, R. (2020). Barnehagens fysiske inne- og utemiljø. Inspirasjon til lek. Oslo: Universitetsforlaget, 232 s. • Storli og Bagøien (2019). Lag en naturlekeplass – i barnehage og skole. Oslo: Gyldendal norsk forlag, 78 s. • Kompendium: Sletten, B. O., Tangen, S., Rasmussen, A. & Hoveid, S. Kompendium: Natur, helse og 	<ul style="list-style-type: none"> - Gjøre rede for en arena for aktiviteter med barn. Forklar hvordan denne brukes pedagogisk for å fremme barnas fysiske aktivitet og læring. - Forklare hvordan kroppen er bygget opp og fungerer (i en gitt lek/lærings-situasjon).

		bevegelse (2020), 158 s. • Forelesning: Sansene våre	